

С Т А Н О В И Щ Е

от проф. д-р Атанас Николов Атанасов,
ръководител на катедра „Камерна музика и съпровод“
в Национална музикална академия „Проф. П. Владигеров“
относно дисертационния труд на Лилия Константинова Жекова

*„Проблеми на интерпретацията в камерно-
инструменталните ансамбли с пиано
в творчеството на Константин Илиев
и Йордан Дафов след 1970 г.“*

за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“

Докторантката Лилия Жекова е активно концертиращ камерен музикант с богат опит в сферата на ансамбловото музициране, като най-пълноценно тя се изявява съвместно с колегите си от камерна формация „Силуети“. Именно нейната насоченост към камерната музика дава отражение и в научна дейност, свързана с ансамблови произведения от съвременни български композитори, част от репертоара на ансамбъл „Силуети“. Изборът на темата не е случаен. Насочвайки се към художественотворческа докторантура, Лилия Жекова съчетава написването на дисертационен труд на тема „Проблеми на интерпретацията в камерно-инструменталните ансамбли с пиано в творчеството на Константин Илиев и Йордан Дафов след 1970 г.“ със значителен брой концертни изпълнения както на посочените в заглавието, така и на други камерни творби, обединявайки по този начин тематично двата вида дейности.

Дисертационният труд е добре структуриран и съдържа въведение, три глави, заключение, библиография, три приложения и списък на художествено-творческите изяви на Лилия Жекова. Библиографията включва източници на кирилица

и латиница, посочени са и голям брой записи и интервюта, които са послужили за основа на ценни анализи и заключения. Трудът представя двама значими творци в развитието на българската музикална култура и част от тяхното камерно творчество. За Константи Илиев е писано много, но липсва пълно изследване на цялостното му творчество. Лилия Жекова за първи път анализира неговото Трио за цигулка, виолончело и пиано. Колкото до Йордан Дафов – той е по-популярен като диригент, а като композитор съвсем незаслужено не е влязъл във фокуса на внимание на нашата музикална общественост. Този труд идва навреме, за да отдаде заслуженото на неговото камерно творчество и да представи ценна информация за творческия му път и художествен стил, като е подчертана професионалната му връзка с Константи Илиев (учител – ученик). Разглежданите камерни произведения са анализирани от гледна точка на изпълнителя, важни са конкретните указания, свързани с интерпретацията. В този смисъл трудът има и практическа насоченост и представлява принос към научните изследвания, свързани с музикално-изпълнителската проблематика.

Във въведението Лилия Жекова представя ясно и аргументирано обекта, целта на изследването и поставените задачи. В процеса на изследването основните методи са исторически, аналитични, синтетични и сравнителни. Важна задача от практическа гледна точка, която си поставя докторантката, анализирайки посочените камерни произведения, е „да привлече интереса на бъдещите камерни изпълнители към тези творби, като спомогне за разкриване на някои от специфичните проблеми в тях, и ги направи достойние на повече музиканти”. „Не по-малко важна задача е привличането и на изследователския поглед, тъй като личността и творчеството на Константин Илиев чакат вече повече от тридесет години своето пълно и цялостно обективно изследване, а Йордан Дафов, по-

скоро познат като диригент, би могъл да бъде изследван и като един от най-интересните композитори на нашето време” (стр. 9).

Първа глава представя картината на музикалното изкуство в България и мястото и ролята на Константин Илиев и Йордан Дафов като творци и личности, оставили ярка следа в музикалния живот на страната.

Втора глава ни среща подробно със забележителната фигура на Константин Илиев и неговото творчество с акцент върху произведенията му в сферата на камерната музика. За първи път е направен структурен и естетически анализ на Триото за цигулка, виолончело и пиано, като са разгледани комплексно проблемите, свързани с интерпретацията. Дадени са много ценни практически указания, от които биха могли да се възползват бъдещите изпълнители.

Трета глава отвежда читателя към Йордан Дафов като личност и творец. По мое мнение за първи път се прави толкова подробен разбор на жизнения и творчески път на композитора и диригента Дафов. За първи път в научно изследване е представен и пълен списък на неговите произведения, систематизирани по жанрове, като е отбелязана и годината на написване на всяка творба. Също за първи път се анализират подробно неговите камерни произведения с пиано (на брой седем). Изключително ценни са оценките от гледна точка на изпълнителя, като конкретните указания могат да бъдат отправна точка както за бъдещите изпълнители – интерпретатори на тази музика, така и за бъдещи научни разработки върху творчеството на композитора Йордан Дафов.

Съвсем естествено заключението на дисертационния труд обобщава всичко казано дотук, като подчертава отново важноста на направените анализи. Приносите на настоящия труд са ясно

формулирани от авторката и са безспорни. Съчетанието на пълноценна практическа и задълбочена теоретична дейност, характерно за докторантката, дава своето отражение и в качествата на настоящия дисертационен труд. Езикът е на високо професионално ниво и едновременно с това разбираем за по-широка читателска аудитория. Това е характерна черта и на трите публикации, свързани с дисертацията. Концертната дейност на Лилия Жекова в периода на работа върху дисертационния труд е изключително богата и наситена със сценични изяви. Цялостната ѝ творческа и научна дейност говори за неоспоримите качества, които притежава.

В заключение: дисертационният труд на Лилия Жекова „Проблеми на интерпретацията в камерно-инструменталните ансамбли с пиано в творчеството на Константин Илиев и Йордан Дафов след 1970 г.” представлява уникално изследване на посочените в заглавието камерни произведения и има приносен характер както с конкретните анализи на разглежданите творби, така и като цяло. Давам положителна оценка за представения дисертационния труд и предлагам на научното жури да присъди на Лилия Константинова Жекова, свободен докторант в катедра „Камерна музика и съпровод” в Инструменталния факултет на НМА „Проф. Панчо Владигеров”, образователната и научна степен „Доктор”.

Проф. д-р Атанас Атанасов

София, 04.09.2020 г.